בקדש הקדשים תאכלנו והא למה לי קרא לימא בחצר אהל מועד יאכלוה ולא יהא טפל חמור מן העיקר: עבודה דאדם עובד במקום רבו אמרינן שלא יהא טפל חמור מן העיקר' אכילה שאין אדם אוכל במקום רבו, טעמא דכתב קרא, הא לא כתב קרא לא יהא טפל חמור מן העיקר לא אמרי': איתמר בללה חוץ א)לחומת עזרה ר' יוחנן אמר פסולה ר"ל אמר כשרה. ר"ל אמר כשרה דכתיב ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה והדר והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ מקמיצה ואילך מצות כהונה לימד על יציקה ובלילה שכשרין בזר, ומדכהונה לא בעיא, פנים נמי לא בעיא. ורבי יוחנן אמר פסולה כיון ב)דעשייתה בכלי הוא נהי דכהונה לא בעיא פנים מיהת בעיא תניא כוותיה דר' יוחנן בללה זר כשרה, חוץ לחומת העזרה פסולה: איתמר מנחה שחסרה קודם קמיצה ר' יוחנן אמר יביא מתוך ביתו וימלאנה ר"ש לקיש אמר לא יביא מתוך ביתו וימלאנה. ר' יוחנן אמר מביא מתוך ביתו וימלאנה, קמיצה קבעה ג) ליה ר"ש לקיש אמר לא יביא מתוך ביתו וימלאנה, קדושת כלי קבעה ליה. איתיביה ר' יוחנן לרשב"ל חסר הלוג, אם עד שלא יצק, ימלאנו תיובתא: איתמר שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה רבי יוחנן אמר מקטיר קומץ עליהן ור"ש לקיש אמר אין מקטיר קומץ עליהן, אליבא דר' אליעזר כ"ע לא פליגי, כי פליגי אליבא דר' יהושע דתנן נטמאו שירים נשרפו שירים אבדו שירים כמדת ר' אליעזר כשרה, כמדת רבי יהושע פסולה. מאן דפסל כר' יהושע ומאן דמכשר עד כאן לא אמר רבי יהושע התם אלא דלא אישתייר אבל היכא דאישתייר אפי' ר' יהושע מודה ליה. דתניא ר' יהושע אומר כל הזבחים שבתורה שנשתייר מהם כזית בשר או כזית חלב זורק את הדם. בחצי זית בשר ובחצי זית חלב אינו זורק את הדם, ובעולה אפי' כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדם מפני שבעולה כולה כליל, ובמנחה אף על פי שבעולה קיימת לא יזרוק

מנחה

*) זבחים כב: קח. לקמן כו. תוספתא דזבחים פ"ד פסחים עט. בכורות לב: מעילה טו: תוספתא פסחים פ"ו

בקדש הקדשים וגו' בפרשת ויקח קרח ולעיל מיניה כתיב לכל חטאתם ולכל אשמם וגו' בקדש הקדשים דמשמע היכל, דאי עזרה בהדיא כתיב (ויקרא ו) בחצר אהל מועד, ואם איתא דילפינן מהאי טעמא דלא יהא טפל חמור מעיקר: **הא למה לי קרא** · לבן בכירה ליגף מאידך קרא (שם) ח] בחצר אהל מועד יאכלוה וכל שכן היכל והאי בקדש הקדשים למה ליכתב דכתב רחמנא: ומשני האי דאיצטריך בקדש הקדשים לאו לאשמועינן דלא מיפסלי קדשים בכניסת ט] היכל אלא למישרי אכילה בהיכל דלא נפקא מההיא דלא יהא טפל חמור מעיקר: **דעבודה** (א)שיא · דהדר אדם הוא לעבוד י] בפני רבו אמרי' לא יהא טפלו' אבל אכילה אין דרך אדם לאכול במקום רבו (ב) לא אמרי' דכיון דעיקר הוא כ"ש דמצי אכיל בגויה אי לא אשמועינן קרא: **קמיצה קבעה לה** דכל כמה דלא קמיץ לא מיקריא מנחה, ולא קרינא ביה מן המנחה פרט לשחסרה' כדמפרש לקמן כל לשון קביעות דאמר במנחות כלומר זקוק זה לזה ואין אתה יכול לשנות קלא ממנו להביא אחר תחתיו לפי שאוקבעו יחד: **קדושת כלי קבעה לה** יא] (בגס) וקרינא בה מן המנחה פרט לכשחסרה: **חסר הלוג** · שמן של מצורע עד שלא יצק על כפו השמאלית יב] ימלאנה ולא אמרי' דקבעה להו לוג שהוא כלי שרת: **כ"ע לא פליגי** · יג] דמה היכא דאבדו שירים או נשרפו קמכשר ר' אליעזר להקטיר קומץ כ"ש חסרו ואיכא שיור יד] במקצתה: **כמדת ר' אליעזר** · דאמר בפ' כיצד צולין (פסחים עז) ועשית עולותיך הבשר והדם טו] נס אע"פ שאין בשר (בשר אע"פ שאין דם): **כשרה** · להקטיר הקומץ דקומץ בלא שירים דומיא דדם בלא בשר: **כמדת ר' יהושע** · דאמר טז] אם אין בשר אין דם, אם אין דם אין בשר, פסולה להקטיר הקומץ: **כזית בשר או כזית חלב** · בפסחים נפקא לן בכיצד צולין (דף עח) דמשום חלב נמי זריק דכתיב (ויקרא יז) וזרק הכהן את הדם וגו' והקטיר החלב אלמא חלב אע"פ שאין בשר יז]: **כחצי זית וכו' אין זורק** · שאין אכילת בשר ואכילת מזבח מצטרפין, זריקת דם אינה אלא להתיר אימורים למזבח ובשר לאדם וכיון דאבדו שניהם זריקה למה: **ובעולה** · דבין בשר בין חלב כולהו למזבח סלקי מצטרפים:

מנחה

פסחים לג. לקמן יב:

◆

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה דעבודה דדרך כו' כצ"ל ותיבת שיא נמחק: (ב) בא"ד לאכול במקום רבו אמרינן דכיון דעיקר הוא כ"ש דלא מצי אכיל:

נגעים פי"ד משנה י. זבחים עז: יומא מג: לעיל ה. לקמן יב. ק.

פסחים עח: לקמן כו.

לאדם ואכילת מזבח מצטרפין דזריקה נ"ק

רבי יוחנן אמר פסולה · אע"ג דלא בלל כשרה בלל חוץ לחומת העזרה גרע ולא דמי להאי דחכמים בפ' קדשי קדשים (דף סג:) דתלינן טעמא מילה דמה בכל מקום במזבח כשרה שאם היה ולא מילה כשרה יח] דהתם בפנים והכא בחוץ: **ריש לקיש אמר כשרה** · הכא משמע דאע"ג יט] דקדושה היא לא מיפסלא ביוצא ואפילו רבי יוחנן לא פליג אלא משום דעשה הבלילה בחוץ אבל משום יוצא לא וכן משמע בפרק התכלת כ] (לקמן דף מז:) דאמר רב ששת הני תנאי כרבי סבירא להו דאמר שחיטה מקדשא כא] (היא) איפסילא ביוצא ובסוף שמעתא (שם מח:) קאמר הא דלא כרבי כיון דאמר שחיטה מקדשא דפריך להו היכא אי אברא' כב] איפסילו להו ביוצא משמע משום דשחיטה מקדשא הוא דאיפסיל ביוצא הא לאו הכי לא ואע"ג דאית ליה תנור מקדש בפרק רבי ישמעאל (לקמן דף עב:) ומיהו יש לדחות דבאין עם הזבח שאני דהא נסכים הבאין עם הזבח לא מיפסלו בלינה אלא בשחיטת זבח כדאמר זעירי לקמן בפרק התודה (דף עט:) ואילו בפני עצמן תנן קדשו בכלי נפסלין בלינה ויש עוד ראיה מהא דתנן בפ' שני דמעילה (דף ט:) גבי מנחות ושתי הלחם קרמו בתנור הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כיפורים ובלינה אבל יוצא לא קתני ואע"ג דגבי עופות חכמים הוה מצי למיתני כג] (אגב אחרינא) לא תני אגב שתי הלחם ולחם הפנים ומנחות והא דאמר בפרק כל שעה (פסחים דף מח:) גבי לישה דמנחות נהי דבזריזין ליתא במקום זריזין איתא אורחא דמילתא נקט שדרך לעשותה במקום זריזין והא דאמרינן בפרק המזבח מקדש (זבחים פח.) כד] אין מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל היינו בטבול יום ובמחוסר כיפורים ובלינה אבל לא ביוצא ובקונטרס פי' לקמן בריש שתי מדות (דף פז:) גבי שולחן אבל מקדשין ליפסל בלינה וביוצא ובפרק המזבח מקדש (זבחים פח.) פי' בקונטרס אבל מקדשין ליפסל ביוצא אם יצא חוץ לקלעים או נגע בו טבול יום ולא יתכן ומה שפירש רבינו שלמה כה] בפרק שני דזבחים (דף כ:) גבי יליף מהו שהועיל בקידוש ידים ורגלים כדרך כל הקדשים שקדשו בכלי הנפסלים ביוצא אין הטעם תלוי בכך כלל (ועוד) דהא קאמר התם כיון דפריש אסוחי מסח דעתיה והא דדייק בפ' שתי הלחם (לקמן מה: ושם) אמרת ליפתן ועריכתן בחוץ אלמא מדת יבש כו] לא נתקדשה וכן בסוף כל המנחות באות מצה (שם סג.) דדריש ר' שמעון תנור תנור שתי פעמים שתהא אפייתן בתנור ושתהא הקדישן בתנור ופריך והתנן ר' שמעון אומר לעולם הוי רגיל לומר שתי הלחם ולחם הפנים כשרות בעזרה וכשרות אבי פאגי לאו משום כו] דנתקדשה הוי מיפסיל ביוצא אלא משום דדבר מסוער הוא להוציא לחוץ לאחר שנתקדשה וא"ת וכיון דבקדושת כלי לא מיפסלא ביוצא מנחת כהנים ומנחת כהן גדול דלית בה קמיצה אימתי מיפסל ביוצא ושמא באותם מועיל קידוש כלי כדאמרי' כז] (בזבחים דף מה:) שאין להם מתירין מקדש בכלי: **מקמיצה** ואילך מצות כהונה · הגשה ותנופה נמי בעו כהונה שאין זר קרב אצל המזבח אלא הכא בד' עבודות שבמנחה איירי שמתחילין משעת קמילה ומיהו בלאו הכי ניחא דליכא תנופה אלא במנחת עומר וקנאות כדתנן בפ' כל המנחות באות מצה (לקמן סא.) ובמנחות קנאות אין יציקה ובלילה דלית בה שמן ובמנחת העומר אע"ג דטעונה שמן לא כתיב בה וקמץ הכהן: **ומדכהונה** לא בעיא פנים נמי לא בעיא · וא"ת הרי שחיטה דלא בעיא כהונה ובעיא פנים דכתיב (ויקרא א) ושחט את בן הבקר לפני ה' כדדרשינן בפ' כל הפסולין (זבחים דף לב:) דבעינן שיהא בן הבקר לפנים וי"ל דשאני התם משום קבלה כט] אי נמי שכן מיני דמים: **חסר** הלוג עד שלא יצק ימלאנו · משנה היא במס' נגעים (פי"ד מ"י) ותימה שלא היה יודע ר' שמעון בן לקיש וכה"ג [קשה] בפ' במה טומנין (שבת כ:) דפריך ממתניתין דהטומן לפת ולטעת*: **עד** שלא יצק ימלאנו · משמע הא משיצק לא ימלאנו ותימה דלעיל (דף ה:) תניא הקדיש מתן שמן למתן דם ימלאנו שמן כו' והיינו לאחר יציקה וי"ל דההיא כר' שמעון דפליג במס' נגעים ל] (פי"ד מ"י) ומייתי לה במס' יומא שאם חסר עד שלא נתן שימלאנו ואפי' לא] לאחר יציקה ואע"פ שכבר נתן קודם מתן דם הואיל דבפסול נעשית לא שמה מתנה ומהאי טעמא אתיא נמי כתנא קמא דיליקה הנעשית בפסול לא שמה יליקה: **מאן** דפסל כרבי יהושע · הא דא"ר יוסי בפ' כיצד צולין (פסחים עח. ושם) דמסתברא כי היכי דפליגי רבי אליעזר ורבי יהושע בזבחים הכי פליגי לב] במנחות לאו דוקא לר' שמעון בן לקיש אלא כי היכי דפליגי בזבחים בלא נשתייר פליגי במנחות בחסרו שיריים וא"ת הא דקאמר התם דעיקר קראי כי כתיבי בזבחים כתיבי והא במנחות נמי איכא קראי דדריש בסמוך המנחה ויש לומר דהתם לרבי יוחנן קאמר ולדידיה ליכא קראי היכא דחסרו שירים עד כזית למקטיר קומץ עליהם:

תותן

נז א מיי' פי"א מהל' פסה"מ הלכה ד:

נח ב מיי' שם הל' א

נ"א דקדושת כלי וגירסת נ"ק דנתקדשה בכלי לא מיפסלא

נט ג מיי' שם הל' טו

ס ד מיי' פ"ס מהלכות מחוסרי כפרה הל' ד

סא ה ו מיי' פי"א מהל' פסה"מ הל' כ

סב ו מיי' שם פי"א הלכה ג לא:

יוצא אבל אחרינא נ"ק

כזה רש"י

דלא מתקדשה כו' נ"ק

איפסלו נ"ק

[וע"ע תוספות סוכה נ. ד"ה ולא]

[לקמן ל: ועי' תוספות מגילה כ: ד"ה לקמיצה]

נ"ק

[וע"ע תוספות חולין לב. ד"ה כל מקיים]

דבפסולה מעשים לא נ"ק

נושא/מהלך

סוגיא 1

נושאים בדינן מנחה
שהם חולקים ר' יוחנן ור"ש לקיש
• בללה חוץ לחומת עזרה
• מנחה שחסרה קודם קמיצה
• שיריים שחסרו בין קמיצה והקטרה

מהלך

"שחסרה"
ובגלל שב' סוגיות
אלו קשורות בדינן
חסרון במנחה

נושא

הצמדות ר' יוחנן ור"ש לקיש
(שחולקים בשיריים שחסרו בין
קמיצה להקטרה) שניהם כר' יהושע
שסובר דאם אבדו השיריים
אין מקטיר הקומץ

תת נושא

שיטת ר' יהושע בזריקת
דם במזבח שנשתייר רק
כזית חלב או בשר

◆

שיטה מקובצת

א] לחומת עזרה' עי' תוס' זבחים (דף כ ע"ב) ותוס' סוכה (דף נ ע"א): ב] כיון דקדושת כלי היא נמי: ג] קבעה לה ר"ל אמר כו' קדושת כלי קבעה לה: ד] תיובתא אם נמחק: ה] יהושע מודה והגיא: ו] זורק את הדם: ז] מועד יאכלוה: ח] קרא דבחצר: ט] בכניסת ההיכל אלא למשרי כו' מתורא טעמא דלא יהא: י] לעבוד עבודת רבו בפני: יא] לה לשם מנחה וקרינא: יב] השמאלית ימלאנו ולא אמרינן דקבעה לה לוג: יג] פליגי דהשתא מה אבדו שיריים: יד] דאיכא שיור הס"ד: טו] והדם יש דם בשר בשר. א) [אע"פ שאין] אף על פי שאין דם: טז] דאמר התם אם: יז] בשר כחצי זית בשר וכחצי זית חלב אין זורק שאין אכילת אדם ואכילת מזבח והד"א: יח] כשרה וי"ל דשאני התם דמ"מ במזבח קעביד אבל בחוץ מגרע גרע טפי שלא בלל כלל' תו"ח ובתוס' אחרות כתב שאני התם שלא שינה רק במקום המזבח ממקום למקום ושינה מקום וטפא כי האי לא גרע שלא מיצה כלל אבל הכא שהוציא הבלילה מחוץ כל העזרה ודאי גרע מאילו לא בלל כלום עכ"ל תו"ח: יט] דקדושת כלי הוא: כ] התכלת גבי שתי הלחם דאמרת כא] מקדשא ואיפסילא ביוצא ותיבת היא נמחק: כב] אברא' הא איפסילו להו כג] אגב אחריני: כד] מקדש כלי שרת אין: כה] שלמה שיוזה' עיין תוס' זבחים (דף י ע"ב): כו] לא נתקדשה' לשון מהר"פ וא"ת א"כ מאי קאמר לקמן בפ' שתי הלחם הא גופא קשיא אמרת ליפתן ועריכתן בחוץ אלמא מדת יבש לא נתקדשה ואפייתן בפנים אלמא מדת יבש נתקדשה והיכא מוכח מליפתן ועריכתן בחוץ דלא נתקדשה דלמא לעולם אימא לך דנתקדשה ואפ"ה לא נפסלו ביוצא כדפי' וי"ל דאין זו קושיא דאע"ג דלא תיפסל ביוצא בדיעבד מ"מ אם נתקדשה גנאי הוה לעשות בחוץ לכתחילה: כז] עי' בהשמטות בסוף המסכת: כח] כדאמרינן בפ"ב דמעילה כל דבר שיש לו מתירין משקבעו מתירין ובזבחים (דף מה ע"ב) ושאין: כט] קבלה ולא גרסי' לה דאם כן תסגי בצואר בדומה לפנים והא קי"ל כולה בחוץ ותוארה בפנים כדלקמן בפ' השוחט והמעלה' תו"ח: ל] נגעים אר' (יעקב) [עקיבא]: לא] לאחר יציקה וא"ת הרי נתן וי"ל דהוא נתינה שלא כמצותה הוא שהרי לא נתן בכשרות אלא בפסול אבל ביציקה על כפו כמצותה הוא לפיכך צריך למימר תנאי הוא' תו"ח: לב] פליגי נמי במנחות לאו לרשב"ל:

דאמר

ולב המוה דהא אין כשרה אלא כדם ואולי דצ"ל אם אין דם אין בשר: